

Posudek vedoucího práce

Autor/ka práce

Název práce

Bc. Markéta Merklová, DiS.

Konstrukce reakcí na etická dilemata kurátorů jako pracovníků
vybraného orgánu sociálně-právní ochrany dětí v praxi

FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI A CELKOVÝ DOJEM

Splňuje práce kritéria odborného textu?	Ano
Obsahuje abstrakt v Čj, Aj?	Obsahuje anotaci v Aj, Či; Abstrakty jsou nahrány v SIS
Obsahuje Závěr?	Ano
Obsahuje seznam literatury?	Ano
Obsahuje čestné prohlášení?	Ano
Splňuje rozsah?	Ano
Je práce členěna adekvátně s ohledem na ZVO a OD?	Ano

Slovní komentář

Předkládaná práce Bc. Markéty Merklové, DiS splňuje náležitosti stanovené OD 9/2018. Abstrakt je pojmenován jako anotace. Kontrola Turnitin ukazuje míru shody s ostatními dokumenty 13 % - značná část je ale shodou na základě použitých zdrojů, odkazy na legislativu, či přiznanými citacemi. Pouze na str. 45 je větší část textu značně podobná textu diplomové práce Lenky Olšanské (Konstrukce konfliktních situací pracovníci a pracovníky OSPOD). S ohledem na to, že zbytek diplomové práce autorky jasně poukazuje na to, že se nejedná o text kopírovaný, či jinak neadekvátně sestavený, předpokládám, že to je dáno pouze nutností pod časovým tlakem dokončit předkládanou práci. Naopak oceňuji přiznanou inspiraci jinou diplomovou prací (s. 48)

ZNĚNÍ ZÁKLADNÍ VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Je ZVO formulována?	Ano
Jsou pojmy v ní operacionalizovatelné?	Ano
Spadá ZVO do oboru SACH?	Ano
Je netriviální?	Ano
Je otevřená / uzavřená adekvátně s ohledem na zaměření práce?	Ano

Slovní komentář

Autorka si v práci klade základní výzkumnou otázku: *Jakým způsobem konstruují kurátoři trestné činnosti dětí a mládeže jednoho vybraného OSPOD v ČR reakci na dilema zasáhnout x nezasáhnout v jejich běžné praxi?* (s. 10, s. 69, s. 47 – kde je za běžnou prací dodáno ještě „na konkrétním OSPOD“). Položená otázka je oborově specifická, věnuje se oblasti, která je v rámci sociální práce řešená. Tak jak je položená je operacionalizovatelná a je možné na ni najít odpověď.

KONCEPTUÁLNÍ ČÁST

Jsou konceptualizovány všechny potřebné pojmy ZVO?	Ano
Jsou konceptualizovány adekvátně s ohledem na ZVO?	Ano
Je konceptualizace srozumitelná?	Ano
Obsahuje současný stav poznání (nepovinné)?	Ne

Slovní komentář

Autorka v textu konceptuálně vymezuje jak termín dilema, tak konkrétnější podobu dilematu zasáhnout vs nezasáhnout. Stejně tak se věnuje termínu konstrukce. V tomto ohledu nabízí

konceptuální část vše nezbytné pro další práci jak v rámci operacionalizace, tak následně interpretace zjištění. Některé části práce, byť s tématem souvisí, nebylo nutné takto rozpracovávat – např. definování i jiných dilemat, či podrobnější definování sociální práce jako oboru, případně pojednání o etice jako takové. Stejně tak není zcela zřejmý význam kap. 1.2.1, či jaké postavení má definování výkonu činností sociálního pracovníka dle 108/2006 Sb., když se práce zaměřuje legislativně na 359/1999 Sb. Začátky některých kapitol jsou mírně nejasné: např. s. 21 „*Tomuto tématu se věnují...*“, kdy by bylo potřeba ono téma pojmenovat i jinak, než je v názvu kapitoly. Název sociální dilemata nemá v podstatě v kontextu prezentovaných autorek a autorů opodstatnění a bylo by lépe využívat jen termín dilemata. Obraty jako „kope za naplnění potřeb lidí“ by se v práci neměly objevovat. Pokud jde o konceptuální vymezení termínu konstrukce, není nutné vymezovat termín diskurs a spíše mělo být reflektováno to, jak se Geeho koncepce vztahuje k řešenému tématu a jak je možné jeho koncepci využít i mimo diskursivní analýzu.

METODOLOGICKÝ RÁMEC

Je k operacionalizaci využita konceptuální část?	Ano
Je metoda výzkumu zvolena adekvátně k ZVO?	Ano
Je metoda analýzy dat zvolena adekvátně?	Ano
Je popsán výběr vzorku?	Ano
Odpovídá výběr vzorku znění ZVO?	Ano
Jsou popsány limity výzkumu a etický rozměr výzkumu?	Ano

Slovní komentář:

Autorka práce předkládá proces operacionalizace v návaznosti na znění ZVO a DVOs. Základně také popisuje kritéria pro zařazení do výzkumného souboru / vzorku. Reflektuje také možné zkreslení výpovědi dat s ohledem na Insider pozici v rámci realizovaného výzkumu (byť ji nerozvádí z hlediska dopadů). Zároveň autorka popisuje způsob analýzy dat.

VÝZKUMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Odpovídají výzkumná zjištění na ZVO?	Ano
Jsou použity nástroje analýzy dat adekvátně?	Ano
Je prezentace zjištění srozumitelná?	Ano
Je analýza dat prezentována v textu práce adekvátně?	Ano

Slovní komentář:

Zjištění jsou prezentována po jednotlivých formulovaných DVOs. Jsou předloženy identifikované subkategorie a na konci každé z kapitol je uvedeno shrnutí. Jako analyticky zajímavou považují především kapitolu 5.2. popisující situační identity zaujímané v rámci dilematických situací. Oproti tomu část 5.4 mohla být daleko více rozpracována v rámci rozhovorů, protože z hlediska položené ZVO se v podstatě jedná o klíčové aspekty situace. V závěru není zřejmé, jak tedy pracovníci především reagují, když autorka píše, že „využívají při tvorbě reakcí na (...) dilema sumarizaci pozitiv/negativ, zapojení sociální sítě klienta a participaci klienta“ a zároveň tvrdí, že „reagovali na řešení dilematu spíše dle jejich rozpoložení“ (s. 70).

ZÁVĚR

Předloženou práci autorky doporučuji k obhajobě a s ohledem na výše řečené navrhuji hodnocení dobře (3) až velmi dobře (2) a to podle průběhu obhajoby.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

Prosím autorku, aby se v rámci obhajoby zaměřila na následující body:

- Prosím o vysvětlení toho, jak se na str. 45 stalo, že je Vaše práce shodná s prací Lenky Olšanské.
- Prosím o jednoduché shrnutí těch bodů konceptuální (teoretické) části práce, které jsou podstatné pro základní výzkumnou otázku, tak jak ji autorka formulovala.
- Pokud píšete, že mohlo dojít ke zkreslení dat vlivem povahy vztahu mezi Vámi a komunikačními partnery, jak toto zkreslení konkrétně mohlo vypadat?
- Na základě čeho tedy reagovali pracovníci na dilema (viz pojmenovaný rozpor v části Výzkumná zjištění)?

V Praze dne 5. ledna 2023

Honza Kaňák